De Molenvriend

nr. 82

Molenvrienden Land van Cuijk

VERENIGING MOLENVRIENDEN LAND VAN CUIJK

Molenvereniging in het Land van Cuijk en omstreken
www.molenvrienden.nl

BESTUUR

VOORZITTER	Harm van Es	Floralaan 50
	Tel. 0485-578613	5831 TA BOXMEER
SECRETARIS	Walter Cornelissen	Park 8
	Tel. 0485-478818	5446 PH WANROIJ
	E-mail: molenvrienden@home.nl	
PENNINGMEESTER	Rob Snel	Chopinstraat 33
	Tel. 024-3582526	6584 EJ MOLENHOEK
BESTUURSLEDEN	Peter Pouwels	Vijverweg 6
	Tel. 024-3974266	6562 ZL GROESBEEK
	Mari Goossens	D. Boutsstraat 25
	Tel. 0485-573815	5831 VN BOXMEER

REKENINGNUMMER: 16.89.81.858 *onder vermelding van adres penningmeester*

MOLENARCHIEF LAND VAN CUIJK *Het regionale molenarchief is ondergebracht in molen "De Vooruitgang" te Oeffelt. Inlichtingen bij Rob Snel.*

Het werk van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk wordt mede mogelijk gemaakt door:
Beijk Molenbouw bv, Afferden (L)
Bol Adviseurs, Boxmeer
drukkervanderegio.nl, Boxmeer
Van Haren Installaties bv, Cuijk
Havens Diervoeders, Maashees
Hendrix Legpluimveegroep, Heijen
Molensteenmakerij Hans Titulaer, Plasmolen
Elektro Technisch Buro Nabuurs bv, Boxmeer
Nabuurs Transport bv, Haps
VIFT International bv, Rijkevoort

Colofon

DE MOLENVRIEND 82, jaargang 29, nummer 2, juli 2013
Lijfblad van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk, opgericht 18 januari 1985.
De Molenvriend wordt gratis toegezonden aan de leden van de vereniging. De contributie hiervoor is minimaal € 15,--. Aanmelden als lid kan bij de secretaris of via de website www.molenvrienden.nl. De Molenvriend is een advertentiemedium. Prijs losse nummers € 1,50.
ISSN 1384 8526

REDACTIE *Mari Goossens* *Frans Rademakers*
Marko Sturm *Paul Verheijen*

REDACTIEADRES *D. Boutsstraat 25* *5831 VN BOXMEER*
e-mail: mjfagoossens@ziggo.nl
De Erica 2 *5831 RX BOXMEER*
e-mail: j.m.sturm@alumnus.utwente.nl

VERDER WERKTE(N) MEE *Theo van Bergen, Petro Boon, Frits Harteman, Peter Pouwels, Johan Reijnders, Rob Snel*

ILLUSTRATIES *Theo van Bergen, Mari Goossens, Peter Pouwels, Johan Reijnders, Coby Weerts*

VOORPAGINA *Molen "De Vooruitgang" te Oeffelt*
Deze molen viert dit jaar zijn 100-jarig bestaan.

In dit nummer

pagina 2	**Colofon**
pagina 3	**In dit nummer**
	Van de redactie
pagina 4	**Mededelingen van het bestuur**
pagina 5	**Tweede Paasdag - Regionale molendag op 1 april**
	terugblik op een succesvolle molendag
	door: Frans Rademakers
pagina 6	**Regionale molendag in Oploo**
	door: Rob Snel
pagina 7	**De Vooruitgang**
	geschiedenis van de molen in Oeffelt
	door: Petro Boon en Theo van Bergen
pagina 11	**Molens en molenaars van Sint-Anthonis**
	door: Peter Pouwels
pagina 15	**Molenpoëzie**
	door: Frits Harteman
pagina 16	**Aan de licht**
	een molenaar stelt zich voor...
	door: Johan Reijnders
pagina 17	**Molens in de regio**
	door: Mari Goossens en Marko Sturm
pagina 22	**Molenbezoek in de regio**
	door: Rob Snel

Van de redactie

Bij het verschijnen van deze Molenvriend zitten we midden in de vakantieperiode. Door mijn vakantie en een drukke periode op het werk direct na de vakantie, heeft het opmaken van de Molenvriend iets langer geduurd dan gebruikelijk.

In dit nummer blikken we kort terug op de regionale molendag van 1 april jl. Deze dag was een groot succes, gemeten aan het aantal bezoekers en de reacties van molenaars voor de rubriek “Molens in de regio”.

Verder kijken we vooruit naar het honderdjarig jubilieum van molen “De Vooruitgang” in Oeffelt. In september zal dit jubileum gevierd worden, daarom treft u ter voorbereiding al een artikel aan over de geschiedenis van deze molen, waarbij de reconstructie van romp tot maalvaardige molen natuurlijk uitgebreid aan bod komt.

Voor zover nog van toepassing, wensen wij alle lezers een fijne vakantieperiode toe.

namens de redactie
Marko Sturm

Mededelingen van het bestuur

Inmiddels zijn we alweer halverwege 2013 en hebben we een zeer geslaagde lokale molendag (Tweede Paasdag) en molenaarsvergadering (16 april) gehad en heeft de voorzitter zijn examen (22 april) alweer achter de rug. Graag neem ik ze nog even met u door.

Regionale molendag
1 april, Tweede Paasdag was een prima molendag, goede wind uit het oosten, samen met Marko heb ik gedraaid op de Martinus. Om 10.30 uur naam ik mijn eerste slok koffie, de rest heb ik 's middags om 16.00 uur maar weggegooid. In de uren daar tussen zijn we constant bezig geweest. Bij ons was de eerste bezoeker de molenaar van de 2e molen van de molenviergang in Leidschendam. Ik wil hiermee maar aangeven dat het een zeer geslaagde molendag was. Voor wie het nog eens na wil beleven hierbij een linkje naar een zeer geslaagde impressie (http://vimeo.com/63395441).

Lezing monumentenzorg
Op 16 april hadden we Gerard Troost van de Rijksdienst voor cultureel erfgoed op bezoek. Onze vaste stek in Sint Hubert was bezet dus zijn we uitgeweken naar het Wapen van Wanroij. Daar heeft Gerard ons uitgelegd hoe het nieuwe beleid van "monumentenzorg" er tegenwoordig uitziet en dit o.a. toegespitst op de molen van Beers. De nieuwe eigenaar hiervan was ook aanwezig. Verder hebben we het ook nog gehad over metselwerk en het voegen hiervan, met als voorbeeld de vochtproblemen van de Heimolen in Sint Hubert. Een zeer geslaagde avond met helaas wat weinig bezoekers.

Toekomstige activiteiten
Binnen het bestuur zijn we bezig met het plannen maken voor de rest van het jaar. Op 7 en 8 september viert de Vooruitgang in Oeffelt zijn 100-jarig bestaan, wij dragen ons steentje hier aan bij door de BBQ op de 7e te organiseren voor leden van de Molenvrienden en de oud-cursisten van Theo en John. Dus zet die maar vast in de agenda.

Voor de molenaarsvergadering van het najaar zijn er verschillende ideeën, bijvoorbeeld een lezing over Volmolens in onze omgeving inclusief een gedeelte van Duitsland of een instructie/demonstratie avond met de brandweer. De uitnodiging volgt uiteraard. Om het werk van onze secretaris wat te verlichten gaan we opzoek naar een wat andere werkverdeling binnen het bestuur en gaan we proberen om meer mensen bij het bestuurswerk te betrekken! Voelt u zich aangesproken en wilt u bijvoorbeeld wel een stukje PR werk overnemen, neem dan gerust contact op met de voorzitter.

Harm van Es
voorzitter

Agenda

Zaterdag en zondag 7 en 8 september 2013:
Jubilieum molen "De Vooruitgang" te Oeffelt

Zaterdag en/of zondag 14 en 15 september 2013:
Open Monumentendag

Zaterdag 5 oktober 2013:
Vlaams-Brabantse Molencontactdag

Bij overname van artikelen en/of foto's, auteur en eventuele bron(nen) vermelden. Tevens hiervan melding maken bij de uitgeefster of redactie van dit blad.

De redactie stelt zich niet aansprakelijk voor eventueel gemaakte fouten of anderszins ontstane ongemakken.

Tweede Paasdag

Regionale Molendag op 1 april

Mari Goossens had me gevraagd mee te helpen op de molen in Rijkevoort tijdens onze regiomolendag. Natuurlijk laat ik me de kans om eens op een stellingmolen mee te draaien niet ontglippen. Op de bewuste dag was de molen echter nog dicht toen ik er rond negenen aankwam (ik was ook rijkelijk vroeg, omdat we vanaf 10.00 uur open zouden zijn). Er begon iets te knagen aan mijn bewustzijn; was het niet 1 april vandaag? Afijn, na een kwartiertje maar weer opgestapt en eens in Wanroij kijken.

Daar was al flink wat activiteit te bespeuren en bij de molen in St.-Hubert ook. Dan zal het toch wel geen 1-aprilgrap zijn. Terug naar Rijkevoort, maar nog steeds niemand bij de molen. Dan even naar Haps, waar het ook nog rustig was. Die draaiden die dag niet! Wederom in Rijkevoort zit Mari al achter een koffie op het terras, en komt Paul er ook juist aan. Dan gaat het feest beginnen, opzeilen en terwijl we bezig zijn, komen de eerste bezoekers al. Dat was aan de vroege kant en nog niet verwacht, want er waren nog meer klusjes te doen. De drukte blijft aanhouden, maar tussendoor, en met hulp van enkele gasten, kregen we de vitrinekast toch verhuisd van de invaart naar de opslagzolder. Wat een mensenmassa kwam er op deze molendag af. Zoals Paul zei: “het lijkt wel of ze met busladingen tegelijk bij de molen worden afgezet!” Zo was het niet alleen in Rijkevoort, maar overal.

In Beugen kregen ze na drieën pas tijd voor hun eerste bakje koffie (Harm).
In Oploo bleef het de hele tijd gezellig lopen, hoorde ik ’s middags.
Ook bij de Heimolen met de tractoren bleef het gezellig druk.
Bij de Hamse molen was het echter één groot feest. Er waren zelfs parkeer/verkeersregelaars ingezet. Perfect georganiseerd, mooi weer en volop wind. Velen hadden de wind getrotseerd en er een mooie fietsroute van gemaakt.

Terug in Rijkevoort bleek er zelfs nog een echte filmmaker te zijn, die een filmpje van een minuut moest maken wat rond de landelijke molendagen uitgezonden werd. Van onze regiodag zijn er toch enkele flitsen in dit filmpje terug te vinden (zie mail Harm). Na al die drukte leek het me een goed idee om even tot rust te komen in Vierlingsbeek, bij de watermolen. Die draait ook zonder molenaars en publiek rustig door. Toch waren er ook daar bezoekers.
Al met al kunnen we stellen dat mede dankzij de leuke activiteiten en de publiciteit die eraan gegeven is, deze dag een gigantisch succes is geworden, waarvoor hulde aan iedereen die eraan meegewerkt heeft.

Frans Rademakers

Parkeren bij de molen in Wanroij

Bezoekers bij het waterrad van Vierlingsbeek

Regionale molendag in Oploo

Het was net een echte 1-aprilgrap, 's morgens eerst de ruiten krabben voordat we op pad konden richting Oploo. Ook vandaag ben ik weer met mijn schoonzoon op stap geweest, om bij Jan van Riet hand- en spandiensten te verrichten. Misschien is hier meer belangstelling voor onze producten dan in het KIT te Amsterdam. We mochten van Jan gebruik maken van het onderkomen van de schuttersvereniging, het was daar aangenamer dan op de molen en hier kon Sidney zijn tekeningen mooi uitstallen en tegelijk de vereniging promoten. Jan had zijn handen vol op de watermolen. Petro, Sabine en ik namen de molen, plus winkel voor onze rekening. Al vroeg in de morgen kwam een gestadige stroom publiek op de molen af, bewoners van Oploo maar ook veel collega's o.a. uit Brabant, Friesland en Zeeland. Petro had het ook druk op de molen met het vertellen over alle geheimen van het molenaarsvak. Sabine en ik hebben de gehele dag in de winkel gestaan en voor een goede verkoop kunnen zorgen. De voorraadkast met de meelproducten van Jan was aan het eind van de dag aardig geplunderd. De mensen waren geïnteresseerd en de stemming was opperbest. We waren dankbaar dat Jan ons regelmatig van warme koffie en appeltaart voorzag. Zo was de kou een beetje te harden en bibberden we een beetje minder. De wind kwam uit de oosthoek en waaide voldoende strak om even lekker te kunnen malen. Er stonden op de steenzolder nog voldoende zakken met graan om te kunnen vermalen als veevoeder voor een klant. Petro had de smaak te pakken en jaste de ene na de andere zak tussen de stenen door. Ineens stond de molen stil terwijl er toch voldoende wind was, hoe was dit nu mogelijk? Na onderzoek bleek de meelpijp te zijn verstopt en verslikte de steen zich en liep vast. Na het verwijderen van de verstopping konden we, met veel duw en trekwerk aan het gevlucht, de steen weer lossen en kon de molen zijn laatste rondjes draaien van deze toch succesvolle dag. In de watermolen was ondertussen ook de rust weergekeerd, ook hier waren natuurlijk veel mensen op bezoek geweest en was er veel belangstelling voor de pentekeningen en de expositie van onze vereniging. Er was zelfs iets verdiend met de verkoop van een DVD en verschillende losse kaarten. Na het afzeilen en afsluiten hebben we gezamenlijk nog de dag doorgenomen onder het genot van een drankje. Een delegatie van de Hollandsche Molen bezocht ons nog even om foto's te maken, helaas hadden we alles al aan kant. Een foto van tevreden molenaars die een dronk uitbrengen op een geslaagde dag was ook goed voor aan het eind van hun reportage, vonden ze. En zo werden we vereeuwigd als enthousiaste molenaars, die niet verblikken of verblozen van een beetje kou en trots zijn op hun hobby. 's Avonds voor de televisie en de kachel iets hoger dan normaal, duurde het nog lang voordat de kou uit de botten verdwenen was.

Rob Snel

De Vooruitgang

Geschiedenis van de jarige molen van Oeffelt

Dit artikel is opgenomen als voorbereiding op het 100-jarige jubileumfeest op 7 en 8 sept. 2013

Molen “de Vooruitgang” is ook plaatselijk bekend als de “Manders-molen”, genoemd naar de oorspronkelijke bouwer en als onderscheid met de andere “Gerrits-molen”.

Op 22 februari 1913 dient Jozef Manders een verzoek in bij de gemeente Oeffelt voor de oprichting van een windgraanmolen. Hierop besluit de gemeente: Aan Jozef Manders, leerlooier te Cuijk, wordt een vergunning verleend voor het oprichten van een windgraanmolen en motormaalderij met benzinemotor van 16 pk, op een afstand van minstens 50 meter van beide wegen. In 1913 werd de molen gebouwd.
De bakstenen kwamen per boot uit Millingen. Vanaf Cuijk werden ze per korte kar naar Oeffelt gebracht door Grad Nelissen. In september 1913 is de molen gereed om de eerste oogst te malen.

De naam van de molen wordt ‘De Vooruitgang’, al stond er op de baard van 1937 tot 1954 “Zaaierslust”. In de jaren 1937 en 1938 is de molen tijdelijk verhuurd. Daarna nemen de zonen Jules en Jozef Manders het bedrijf over. Er wordt met de molen gemalen tot ongeveer 1954.
De planning om eek te malen voor het familiebedrijf Manders leerlooierij te Cuijk ging niet door. Er was reeds een elektrische maalderij met een gesloten circuit voor de schadelijke stof, aldus een verhaal van Jozef Manders jr.

De oorlog 1940 tot 1945
De gebroeders Manders hebben in de oorlog veel clandestien gemalen, ondanks de vele controles. Veel boeren hadden onderduikers in huis, soms joden, piloten etc. Ook werden er veel meer varkens gehouden dan mocht. Ook hier was veel voedsel voor nodig.

Op 17 september 1944 landen luchtlandingstroepen bij Grave en Groesbeek. Algehele chaos in het Duitse leger, maar voor de molenaars was de gehate controle voorbij en men ging volop malen. De Duitsers trokken zich terug aan de Limburgse kant van de Maas. Zij begonnen nu met FLAK kanonnen te schieten op alle

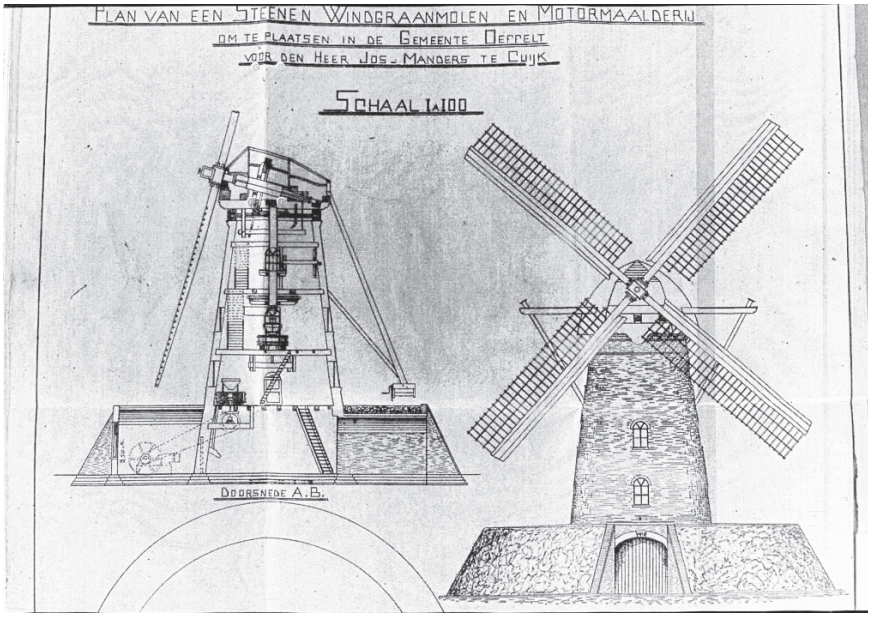

Bouwtekening van de molen “Vooruitgang” te Oeffelt

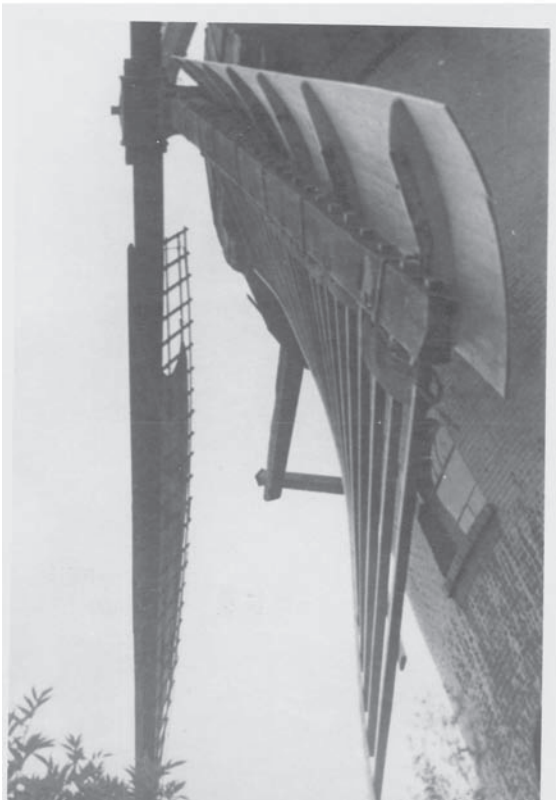

1946: De eerste molen in Nederland met fokwieken

hoge punten aan de Noord-Brabantse kant, waaronder de twee molens in Oeffelt. De Gerrits-molen werd zwaar beschadigd en nadien niet hersteld. De Vooruitgang kreeg een voltreffer, maar werd na de oorlog wel hersteld en is dan weer volop in werking.

8 november 1944 wordt een algehele evacuatie afgekondigd, een enkeling mag blijven om het vee te verzorgen, waaronder de molenaars Manders van de Vooruitgang. Malen kan alleen met de diesel. Na enig herstelwerk konden ze weer malen.

Fauel gevlucht

"De Vooruitgang" werd in 1946 als eerste in Nederland voorzien van het fokwiekensysteem van dhr. Fauel uit Wassenaar. Dit systeem gaf een grotere trekkracht bij eenzelfde wind dan het oude systeem. In 1953 kwam daaraan een einde. De molen werd onttakeld. De as en roeden gingen naar d'Olde Zwarver in Kampen.

Brand en aanloop tot reconstructie

"De Vooruitgang" werd toen, in 1954, ingericht als moderne bloemmaalderij. Er brak echter brand uit op 14 mei 1954. Aangewakkerd door de sterke wind brandde de molen uit. Alleen de romp bleef staan.
Jules Manders werd champignonkweker en Jozef ging handelen in veevoer. Zo bleef de molen als romp een dertigtal jaren staan. Theo van Bergen zag in 1968 op TV een uitzending van "van Gewest tot Gewest", die over de restauratie van een gelijksoortige molen ging. Waarom daar wel en hier niet? Hij ging met dit idee verder. De Vereniging "de Hollandse Molen" gaf hem het adres van Monumentenzorg in Zeist. Hier was voorlopig geen geld. Ze raadden hem aan te informeren bij de provincie en de gemeente. Een medestander was Jan Horsten. Samen gingen zij naar het college van B en W. Burgemeester Stuij zag het wel zitten. Kom met een voorstel, tekeningen en eventueel een prijs, was zijn antwoord. Jan van Horsten was door de carnavalsclub goed bevriend

De molen met molenaarshuis na de reconstructie

Toenmalig commisaris van de koningin Houben (li) en Theo van Bergen

met de familie Maassen, wat zeker een voordeel is geweest. Samen met wethouder van Benthum gaan Theo en Jan naar de familie Maassen, die eigenaar is van de molenromp. De molenromp en een stuk grond worden gekocht door de gemeente Oeffelt.

In 1986 werd een stichting in het leven geroepen die de restauratie ging begeleiden. Er volgen diverse gesprekken met molenbouwer W. Coppes uit Bergharen en over een planning van de gehele restauratie.

Wederopbouw in 1986
De gemeente Oeffelt voert het opknappen van de romp in eigen beheer uit. Een groep vrijwilligers ruimde de duivenpoep op, die in ongeveer 30 jaar in de molenromp opgehoopt was. De belt werd ook bijgewerkt. Door een medewerker van de gemeente Oeffelt, Piet Grutters, werd de romp waar nodig opnieuw gemetseld en geheel opnieuw gevoegd. De molenbouwer W. Coppes leverde hiervoor de complete steigers met planken.

Draaivaardig in 1987
In 1986 maakt molenbouwer Coppes een begin met de restauratie. Op de romp worden de kap met roeden, vangconstructie en de staartbalk met schoren aangebracht. Ook werd het binnenwerk geplaatst.
Gedeputeerde Dhr. Brugman licht de vang na het gereedkomen van fase 1 in 1987. De molen is dan draaivaardig in gebruik genomen.

Maalvaardig in 1993
Met het plaatsen van het koppel stenen, luiwerk etc. is het binnenste van de molen weer compleet ingericht. Twee timmerlieden maakten de zolders compleet. Aannemer Lenard Grutters maakt voor de hele molen nieuwe ramen in tooguitvoering. Molenbouwer Coppes levert hiervoor het benodigde hout. De molen is in 1993 maalvaardig in gebruik genomen.

De financiën voor de restauratie
Om de restauratie financieel mogelijk te maken zijn uit verschillende bronnen financiële middelen verkregen: van de provincie krijgt Oeffelt eenmalig 100.000 gulden. De gemeenteraad doet er 100.000 gulden bij. Door veel lobbyen kreeg Theo van Bergen 10.000 gulden bijeen. Met hulp van de Hollandse molen krijgt Oeffelt 25.000 gulden van Bouwfonds Zuid-Nederland, en van het Prins Bernhard Fonds nog eens 15.000 gulden er bij. Voor fase twee wordt het tekort door de gemeente bijgelegd.

Heropening in 1993
Commissaris der koningin van Noord-Brabant, F. Houben, opent de molen. Hij noemt het een klus van lange adem [25jaar] en feliciteert de gemeente Oeffelt, de stichting en molenbouwer W.Coppes met het behaalde resultaat. Molenaar Theo van Bergen wenst hij veel draaiplezier toe met de hernieuwde “PAREL van OEFFELT”, molen “De Vooruitgang”

2013: 100 jarige weer bij de tijd
Ter ere van het eeuwfeest in september 2013 heeft de molen in de winter van 2012-2013 een grondige opknapbeurt ondergaan. Molenbouwer Coppes heeft de staartbalk, schoren en spruiten vervangen en het achterkeuvelens opgeknapt. De molen is weer nieuw in de verf gezet.

In de molen is een belangrijke vernieuwing aangebracht. Dit dankzij de stichting “Molens Gemeente Boxmeer”.
Zoals hierna beschreven is de molen een instructiemolen voor het Gilde van Vrijwillige Molenaars. Vooral de dames in opleiding klaagden over het ontbreken van een toilet. Daar is nu in voorzien. Onder leiding van Jacqueline van Bergen van de molenstichting en de inzet van veel vrijwilligers, in hoofdzaak Wim

Leerlingen op de instructiemolen

Opknapbeurt van de kap in 2012-2013

Lamers en Harry Hegmans, is er een toilet en een keukentje geplaatst.
Via internet (!) hebben de molenaars een elektrisch boerengemaal op de kop kunnen tikken. Onder leiding van Theo van Bergen hebben collega-molenaars Rob Snel en Robert Hoffman dit op tijd voor het eeuwfeest maalklaar gemaakt.
Zo is de molen weer compleet zoals hij in 1913 was gebouwd. Een windgraanmolen met een motor-maalderij!

Vrijwillige molenaars en hun opleiding
In 1977 had Nick Wortman het plan een opleiding te starten voor vrijwillig molenaar. Hij organiseerde een informatieavond over de molens in het algemeen, en gaf uitleg hoe de opleiding tot vrijwillig molenaar van het Gilde van Vrijwillige Molenaars in elkaar zit. Ongeveer twintig personen zijn hierbij aanwezig, acht van hen o.a. Theo van Bergen, komen later op de molen “Jan van Cuijk” kijken hoe een en ander in zijn werk gaat. Theo haalt in 1980 het diploma op de molen DESIRE in de Gemeente Megen en gaat dan samen met Nick Wortman de opleidingen verzorgen.
Na de verhuizing van Nick Wortman naar Den Haag wordt de opleiding geheel door Theo van Bergen in Oeffelt verzorgd, als instructeur van het Gilde van Vrijwillige molenaars.
Er zijn inmiddels enkele tientallen geslaagden die geheel of gedeeltelijk in Oeffelt zijn opgeleid, waaronder enkele uit Kalkar (DLD).Onder de geslaagden was ook John Houben. Hij is in Oeffelt gebleven als tweede molenaar. Samen met Theo van Bergen verzorgt hij nu de opleidingen als instructeur van het Gilde van Vrijwillige Molenaars. Vanuit Oeffelt hebben, tot nu toe, al meer dan 40 geslaagde molenaars hun draai in de molenwereld gevonden. Theo van Bergen en John Houben houden samen met de leerlingen de molen wekelijks draaiende.

Theo van Bergen en Petro Boon

Molens en molenaars van Sint-Anthonis

Uit de lijst van schattingen van goederen door de taxateur van het kadaster blijkt dat er in Sint-Anthonis omstreeks 1831 drie molens zijn, een windgraanmolen, een rosgraanmolen en een rosoliemolen.

Windgraanmolen
De houten windgraanmolen is een standerdmolen en werkt met twee koppels molenstenen. Deze molen verkeert in een goede staat van onderhoud en staat in Sint-Anthonis, bijna in het centrum van de gehele gemeente Oploo, Sint-Anthonis en Ledeacker, en is altijd geëxploiteerd door de eigenaar. De netto huurwaarde bedraagt in vergelijking tot andere molens en de omvang van de klandizie, *f* 400,-.

Rosgraanmolen
In de buurt van de hierboven genoemde windgraanmolen, bezitten dezelfde eigenaren ook een rosmolen, die alleen bij gebrek aan wind gebruikt wordt. Deze molen is uitgerust met de benodigde molenstenen, de staat van onderhoud is niet echt goed en de molen levert weinig rendement op. De netto huurwaarde van deze weinig betekenende molen, die geëxploiteerd wordt door de eigenaar, bedraagt niet meer dan *f* 10,-.

Rosoliemolen
In het gehucht Sint-Anthonis staat een oliemolen, die uitgerust is met één koppel molenstenen en één werkbank. Deze rosmoleninstallatie staat in een klein en slecht onderhouden schuurtje. Deze molen wordt geëxploiteerd door de eigenaar en de netto huurwaarde is, in vergelijking tot andere soortgelijke molens, geschat op *f* 24,-.

Gedaan en gesloten in Boxmeer, 28 februari 1831
De schatter, H. Vogels
De controleur, G. d'Aumerie

Op de kaart opgemaakt tijdens de Franse tijd vinden we in Sint-Anthonis, de windmolen en rosmolen die toebehoorde aan Reinier Cleophas. Reinier stamt af van een oud molenaarsgeslacht uit Weert waarvan de wortels teruggaan tot begin 1600.
Reinier Cleophas, geboren te Venray 04-06-1756, als zoon van Martinus Cleophas en Gertuij Rutjens, trouwt te Uden 28-11-1786 met Joanna van Rooij, geboren te Boekel 23-12-1765

Sint-Anthonis Sectie B blad 1
283 tuin
284 rosmolen
285 weiland
306 huis schuur en erf
307 bouwland
308 heide
309 windgraanmolen

Eigenaar: Renier Cleophas, molenaar

Op hetzelfde blad staat ook nog een rosoliemolen, welke toebehoort aan Hendrikus van Sambeek, een telg uit een bekend molenaars geslacht uit Mill.

Sint Anthonis, Sectie B blad 1
80 oliemolen

Eigenaar: Hendrikus van Sambeek, landbouwer

Henrikus van Sambeek, geboren te St-Anthonis 10-02-1787, als zoon van Jean van Sambeek en Willemina Jans Willems, trouwt op 21-02-1813 te Oploo met Catharina van de Weijer, geboren te Oploo 04-06-1786, als dochter van Willem van de Weijer en Wendelina Vink.

Taxatierapport molen Sint Anthonis 1739
In de schepenprotocollen van Sint Anthonis 1728-1745 bevindt zich nog een taxatierapport van de molen van Sint Anthonis, waaruit blijkt Gerrit Schetters en Michiel Cornelissen de pachters van deze molen zijn, van 1738-1740.

Transcriptie taxatierapport molen Sint Anthonius 06-11-1739
Bron; BHIC toegang nr. 7045, inv. nr 8, pag. 142

Wij Petrus Hengst gesubstitueerde Scholten Rent Mr. en Landschriever Elb. Hendrikse en Peter Jacob Lemmens Schepenen deser Vrijheerlijckheijt St. Anthonis doen cond en tuijgen dat in onse presentie door hare Moolen basen met namen Gerridt Schetters

en Michiel Cornelissen als mede door twee Mesters Moolen timmermans met namen Hendrik Heesen en Johan Hagendoorn gepriseert is den St. Anthonissen Moolen en daar bijbevonden dat den liggende Moolen steen int vierkandt gemeeten dick te sijn 5 1/4 duijm ende den loopende steen dick bevonden 10 3/4 duijm Graafse Maat, verders de twee Moolen baasen de seijlen te samen hebben getaxeert op acht en vertigh guldens, het Coorenvat met het Cooperen schepvat gevisiteerd sijnde de selve goet bevonden ende soo alles aan de nieuwe paghters overgelevert ende ter handen gestelt sijn, omme selve bij expiratie van de paght jaaren wederom uijt te leveren soo ende gelijck de paght conditie dear van sijnde vermeldt.....

De molen van Sint Anthonis is een gesloten standerdmolen die van 1800 tot 1935 gestaan heeft aan de Molenstraat in Sint Anthonis.
De molen verving een voorganger die in 1799 werd verwoest tijdens een storm, waarbij een molenaarsknecht om het leven kwam.
In 1813 werd de molen verkocht aan de bekende molenaarsfamilie Cleophas, via vererving komt de molen in handen van het molenaarsgeslacht Van Sambeek. De molen blijft in deze familie tot 1919, toen de molen werd verkocht aan Chris Martens, die hem in 1920 verpachtte aan de Coöperatieve Handelsvereniging (CHV), een toeleveringsbedrijf voor de boeren. Deze betaalde ervoor om de molen stil te leggen. In 1932 liep het pachtcontract af en stond de molen, die al die tijd werkloos was, te koop voor sloop. Dit werd ook toen al door velen betreurd.
In 1935 werd de molen, die voordien al in zeer slechte staat verkeerde, definitief gesloopt.
Een monument, bestaande uit een originele molensteen en een informatiepaneel, herinnert nog aan deze molen. Het nog bestaande pand Molenstraat 3 uit het begin van de 19e eeuw was het voormalig molenaarshuis.

TE KOOP VOOR AFBRAAK :

Een in goeden staat zijnde (13684)

Windmolen,

met beste steenen, beste trap, een koppel prima ijzeren wieken 25 à 26 M. lang. De molen is ten allen tijde te bezichtigen en zal verkocht worden bij inschrijving aan den hoogsten inschrijver, zoo dit wordt toegewezen.

Inschrijvingsbiljetten tot en met 15 November aan H. PEETERS, Secret. N.C. Boerenbond, St. Anthonis.

Advertentie in "De Molenaar" van 9-11-1932

In een advertentie in het molenaarsweekblad De Molenaar van 9-11-1932 wordt de molen voor afbraak te koop aangeboden aan de meestbiedende, bij inschrijving vóór 15 november.

Het Boxmeers Weekblad regeerde hierop alert, met het kopje "Wie kan aan St. Teunis denken zonder zijn ouden standaardmolen, wiens aanblik iederen vreemdeling, die hier ooit passeerde heeft geboeid om zijn landelijke schoonheid en aantrekkingskracht?"
Als reactie hierop wordt in De Molenaar van 16-11-1932 onderstaand artikel geplaatst.

Afbraak van den ouden Standaardmolen in St. Anthonis
In het molenaarsvakblad De Molenaar van woensdag j.l. staat dan de treurige advertentie dat onze prachtige oude standaardmolen, dateerende uit het jaar 1800 aan den meest biedende bij inschrijving voor 15 november zal worden verkocht. Voor het natuurschoon van ons dorp ware het te wenschen, dat er geen gegadigden werden gevonden. Immers wie kan St. Teunis denken zonder zijn ouden standaardmolen, wiens aanblik iedere vreemdeling, die heir ooit passeerde, heeft geboeid, om zijn landelijke schoonheid.
Ziehier, de geschiedenis van den molen. De voormalige oude standaardmolen stond niet juist op dezelfde plaats als deze en werd in 1799 door een zwaren storm verwoest, waarbij een knecht het leven liet en vermorzeld werd tusschen de ineen gekraakte balken. Sedert 1780 was de pachter van dien molen de heer Renier Cleophas, in 1798 werd deze pacht vernieuwd voor den tijd van 22 jaar, dus tot 1820. Dus werd toen voor dezen pachter in 1800 de tegenwoordige molen gebouwd door de graven van den Vrijheerlijkheid Boxmeer en St. Anthonis. In 1813 echter werd de molen en het molenhuis en bouwland en weiland, waarbij een rosmolen, publiek verkocht alhier in den tijd der Fransche overheersing, toen St. Anthonis behoorde bij 't Departement des Bouches de Rhin. Deze koopakte in het Fransch gesteld, beslaat zes groote bladzijden en beschrijft, dat bij den definitieven toeslag op 10 mei 1813, bij het branden van het 1e vuur of licht vernoemde R. Cleophas 9840 francs bood, bij het 2e vuur of licht zekere Henri Nickels, molenaar te Keent 9884 francs, bij de 3e vuur of licht voornoemde R. Cleophas 9919 francs en bij het 4e vuur of toeslag werd geen bod meer gedaan, zoodat toen van R. Cleophas de eigenaar werd. Vele oude archieven berusten nog bij de heer Jos van Sambeek, de laatste eigenaarafstammeling van de familie Cleophas. Deze verkocht

Weer een. De oude, typische molen te St. Anthonis (N. Br.), die uit de achttiende eeuw dateert, zal binnenkort worden gesloopt.

den windmolen in 1918 aan den heer Chr. Martens, en in 1920 verkocht én Martens den windmolen en Van Sambeek het pakhuis en graanhandelszaak aan de plaatselijke boerenbond alhier.
Deze heeft den molen beheerd bij zijn groot pakhuis hier in het dorp tot 1929, toen alles werd verhuurd aan de C.H.V. te Veghel en sindsdien staat de oude reus te treuren en wordt in tien jaar niet meer gebruikt. Ondank is 's werelds loon. Ongeveer 130 jaar heeft hij gezwoegd en gedraaid voor boeren en burger, ja zelfs in den mobilisatie-tijd, velen onzen boeren zullen het nog kunnen getuigen, stond hij daar in donkere nachten met volle zeilen te ronken en bonken, zoodat hij in al zijn voegen kraakte, om de boeren toch maar aan meel te helpen. Nog is zijn kracht veel grooter dan toen hij in 1800 werd opgericht, door zijn gewel-dige schoone wieken met een vlucht van p.l.m. 26 m. lengte en eene breedte van 2,84 m, wat men nog weinig bij nieuwere steenen molens zal aantreffen. Nogmaals, jammer indien dit oud historisch monument zou moeten verdwijnen. Zou eene of andere vereeniging (als "Oude Molens") voor behoud van natuurschoon in ons land of provincie er niets voor voelen, voor een klein prijsje zal hij voor zulk eene vereeniging te koop zijn.
Velen alhier en elders zijn benieuwd naar den uitslag.

Onderstaande zwanenzang voor de molen van Sint Anthonis verschijnt in 1935 in het Boxmeers Weekblad. Het verdwijnen van de molen "laat een groote doode plek open die nooit meer met zulk een sieraad

zal worden aangevuld", schrijft de krant triestig. Eerder berichtte men al over de deplorabele staat waarin de molen al een tijdje verkeerde: "De oude reus is reeds van zijn schoone ijzeren wieken ontdaan en staat van zijn fiere kracht beroofd, jammerlijk te treuren in zijn machteloosheid, als een oudheerscher, met geamputeerde armen en beenen."

Einde van een treurende reus

Ruim honderdvijf en dertig jaar
Stond die oude reus reeds daar
Was een voordeel voor den eigenaar
Trotseerde steeds het stormgevaar
Was voor het dorp een pronkjuweel
Verschafte boer en burger meel
Eischte aan onderhoud niet veel
Was dag en nacht in het gareel
De vergoeding voor dit werk, zoo schoon
Werd hier weer "Ondank 's werelds loon"
Die mooie molen wat droevig lot
Die mooie molen, hij ligt kapot!

Peter Pouwels

Bronnen: BHIC Grave, www.allemolens.nl, www.watwaswaar.nl

Geridt Schetters; Michiel Cornelissen; Hendrick Heesen; Johan Hagendoorn..., 06-11-1739

Datering: 06-11-1739
Pagina: 142
Plaats: Sint Anthonis
Toegangsnummer: 7045
Inventarisnummer: 8
Bijzonderheden:

Verklaring van opmeting van de Sint Anthonisse molen. De liggende molensteen in het vierkant gemeten 5 ¼ duim; de lopende steen 10.3/4 dik, Graafse maat. De zeilen zijn tezamen getaxeerd op Fl. 48,--. Het korenvat met het koperen schepvat zijn goed bevonden en alzo aan de nieuwe pachter overgedragen.

Molenaars en eigenaren molen van Sint Anthonis

Albert van den Bergh	1656	eignaar weduwe van Albert van den Bergh
Cornelis Jans Meulensteen	1726	molenaar aangesteld door Huis Bergh
Gerit Schetters	1738-1740	molenaar pachter
Michiel Cornelissen	1738-1740	molenaar pachter
Renier Cleophas	1780-1813	molenaar
Renier Cleophas	1813-1827	eigenaar en molenaar
Wihelmus van Sambeek		
Jos van Sambeek	1913- 1918	
Chris Martens	1918-1920	
Boerenbond	1920-1929	

Molenpoëzie

Bij het doorbladeren van ’n gekregen plakboek met foto’s, kaarten etc. zat ook een krantenknipsel met daarop een gedicht. Uit welke krant en in welk jaar geschreven is mij helaas niet bekend, wel de naam de auteur. Het gedicht gaat over de molen in Fleringen en ik neem aan dat het in het Twents geschreven is.

Na een Limburgs nu eens een gedicht in het Twents. Hoewel het wat vreemd voor onze Brabantse oren zal overkomen moet het na een paar keer doorlezen wel te doen zijn om de inhoud te begrijpen.

Frits Harteman

De oale Meulle

Het geet wa good met onze meulle
Ie weet toch wa woort ’t over geet,
Het is de meulle joa van Fleeringen
‘k bin bliei, dat te de noew nog steet.

‘k eb vake dach mie mooie Meulle
het geet nig good door op den bult,
mer ie hebt nog hielboel vrenden
en noabers joa met veul geduld.

Ik wil auw nog wa iets vertellen
mien best oale kammeroad
vrogger woonde ik vlak bie oew
’n luk verder turug ouver de straut.

Ik heb ouw vaak van binn bekekken
dan gromde ie ’t is vaste woor
ma deur ouw harre weerken
heul ie de leu best an het voor.

Wee kwam almoal nig bie ouw kiekken
Ik neum de veur de voest wat op,
mar ik deurf gen naamme te neumen,
want dan zit ik zeulf in ’t slop.

Het was de schiller en de sjouwer
Het was het eumken en de knecht
joa mie beste oale meulle,
noe hek ouw wa genog ezegt.

’t Was in ’n oorlog 1914
wat heb ie douw oew best nig doon
a’t an mie lag beste meulle,
kwam ie in ’t goln book te stoan.

K’hop, da’k ouw nog weer zie dreien
en ’t zeel klappert op het dek,
mar dan meut ie nig meer weerken,
anders geet ’t weer veuls te gek.

Beste meulle ik bedank ouw
veur als wat ‘k met ouw met heb maakt,
dat ze ouw nog lange joaren
spaart en ok nog good bewaakt!

A.M.B. Bekhuis
Almelo

Weer aan de licht

Johan Reijnders

Toen ik in 1979 met mijn gezin vanuit het westen des lands naar Cuijk verhuisde kon ik niet bedenken dat ik enkele jaren later deel zou nemen aan de opleiding tot vrijwillig molenaar. Rond mijn geboorteplaats Amsterdam en in mijn latere woonplaats in Noord-Holland, Wervershoof, stonden welliswaar molens, maar die leken mij toen verstilde, en op afstand staande monumenten. Misschien moest het zo zijn dat ik door de verhuizing naar Cuijk vrijwel recht tegenover de molen Jan van Cuijk kwam te wonen. Regelmatig zag ik de molen draaien en al snel ontdekte ik dat daar een enthousiaste club mensen, onder leiding van Niek Wortman, zich verdiepte in het vrijwillig molenaarschap. Ik maakte kennis met deze mensen en besloot deel te nemen aan de cursus.

Omdat de lesgroep nogal omvangrijk was besloot men de club te splitsen en zo kreeg ik Theo van Bergen als vaste instructeur toegewezen. Mijn eerste les kreeg ik op de Molen De Reus te Gennep, maar al kort daarna ontving ik les onder de bezielende leiding van Theo op zowel De Korenbloem te Mill als op de molen Martinus te Beugen, daar maakte ik kennis met molenaar Gerrit van den Berg. Kennismaken deed ik ook met het molenwereldje in het Land van Cuijk,waar op z'n tijd molenaars en molenliefhebbers huiskamervergaderingen hielden en zo met elkaar ditjes en datjes op molengebied uitwisselden. Dat de molenaars behoefte hadden aan een vereniging waar de belangen van en de informatie over de molens beter te behartigen zouden zijn, bleek uit de oprichting van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk in 1985, waarvan ik de eerste voorzitter mocht zijn. Na het behalen van het diploma in 1983 draaide ik samen met Stefan Willems enige tijd op de molen De Korenbloem te Mill en de Heimolen te St.-Hubert. Een unieke kans kregen wij toen de herbouwde standerdmolen De Neije Kreiter te Volkel in dienst kwam. Het was een bijzondere ervaring een totaal nieuw gebouwde molen te mogen bedienen. Gedurende 15 jaar werkten Stefan en ik prettig samen op deze molen. Door ziekte en later

het overlijden van mijn echtgenote Olga ben ik na 2003 niet meer actief geweest op een molen, al bleef ik toch alle zaken rond de molens volgen en nam ik na 2007 samen met mijn vriendin Leny regelmatig deel aan diverse molenexcursies. Mijn terugkeer op de molen kreeg vorm toen de Molenvrienden de Brabants-Vlaamse molendag 2012 organiseerden. Al enige tijd waren Stefan en ik in gesprek over mijn comeback, vanaf november 2012 begon ik weer mijn activiteiten op de molen. Een experiment bleek dat voor mij niet, want na de jarenlange samenwerking met Stefan leek het alsof ik niet was weggeweest. Zo ben ik nu dan alweer samen met Bianca en Stefan actief op de molen Jan van Cuijk. De molen waar ik 32 jaar geleden mijn eerste molenaarsstapje deed.

Johan Reijnders

Molens in de regio

De Nooitgedacht te Afferden

Er wordt hard gewerkt in de molen! De ruwbouw is nu zo ver gevorderd, dat de vloer gegoten kan worden. Dit is volgens planning op vrijdag 21 juni gebeurd. Dus de geruchtenkeuken in Afferden kookt nu helemaal over!
Het worden niet alleen molenaars-seniorenwoningen maar ook de boerderij van Harrie tegenover de molen wordt in het project betrokken! Wie weet er nog een naam voor dit prachtige project? De naam Nooitgedacht is een beetje vreemd voor senioren...
Wordt vervolgd!

Frank Heeren

De Martinus te Beugen

Op 22 april jl. is onze voorzitter van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk - Harm van Es - op de windmolen de Bijenkorf te Deurne geslaagd voor het molenaarsexamen. Dit betekent dat er op de Martinusmolen in Beugen in principe nu drie gediplomeerde molenaars werkzaam kunnen zijn; namelijk Marko Sturm, Harm van Es en mijn persoon. In verband met het slagen van Harm heb ik de stichting Molens van de gemeente Boxmeer voorgesteld om mijn functie van hoofdmolenaar van de Martinus en de hiermee verbonden verantwoordelijkheden op korte termijn over te dragen aan Harm van Es. Het was mijn bedoeling dat deze overdracht met ingang van 1 juni jl. zou plaatsvinden. Inmiddels heeft deze overdracht op een iets latere datum plaatsgevonden. Deze gang van zaken maakt overigens deel uit van afspraken bij mijn benoeming, toen molenaars Frits Harteman en Hans Heijs in verband met hun hogere leeftijd afscheid namen. Het afgelopen kwartaal is er in totaal ongeveer 96 uur met de Martinus gewerkt waarbij er ongeveer 23.000 omwentelingen werden gemaakt. Ook werden er diverse activiteiten en klussen ondernomen. In de zogenaamde lente waren wij in de kap weer druk bezig met het verwijderen van het door kauwen aangevoerde nestmateriaal en is een bestaande toegang voor de vogels onder de kapvloer door Harm en leerling-molenaar Pieter Aarts dichtgemaakt.

Deze twee mensen werken veel samen op de Martinus en hebben diverse zaken ondernomen. Zo werd o.a. op de achterkant van de linker entreedeur een uitgebreid informatiebord geplaatst, het rapportageformulier voor het molenlogboek opnieuw opgezet en een historiemap van de Martinus voor inzage door bezoekers op de tafel van de meelzolder geplaatst. Verder zijn er handgrepen en deuvels op de weerdeuren in de kap aangebracht zodat deze gemakkelijk (voor de inbreng van meer licht in de kap) eruit genomen en weer teruggezet kunnen worden. Het raampje in het achterkeuvelen is met deuvels beter vastgezet, er is voor verse reuzel gezorgd en zij hebben een nieuwe houten geleidingsplaat voor de pal gemaakt zodat de overmatige speling van de pal bij het bijzetten en lichten via het buitentouw weggewerkt is. Ook hangt er weer ongekookte reuzel op de luizolder. De kruibok die door Robert Hoffman van een verbeterde lagergeleiding en van nieuwe tapeinden is voorzien werkt weer prima, waarbij de kruihandels veilig vastgezet kunnen worden en er niet meer plotseling afvallen.

In de afgelopen periode kwamen er ongeveer 270 bezoekers op de Martinus. Regelmatig zijn dat mensen die op het voormalige Zustersklooster in Beugen, momenteel Cornerstone genoemd, bezig zijn met hun internationale studie. Ook de regionale molendag en de Nationale Molendagen leverden heel wat bezoekers op. Onder aanvoering van molenaar Jos Verberk en als kadootje voor vaderdag, een dag later, kwamen er heel wat vaders met hun kinderen namens de vereniging Scouting Boxmeer de Martinus in Beugen bekijken. Ook de mensen van de zorgboerderij De Haartse Hoeve bij de Vilt in Beugen en de Loerangel Club uit Boxmeer vonden het interessant om de molen eens van binnen en buiten te bekijken en om naar de begeleidende verhaaltjes van de molenaars te luisteren.

Ben Verheijen

De Jan van Cuijk

Afgelopen periode is er hard gewerkt aan het realiseren van de keuken in de molen. Door sponsoren is dit project al in een vergevorderd stadium. De verantwoordelijke gemeenteambtenaar, Dhr. De Greef, heeft ons medegedeeld dat er een aanvraag ingediend is bij het college van Burgemeester en Wethouders voor een financiële bijdrage voor de aanstaande restauratie van de molen. Met de provincie Noord-Brabant en de Brabantse molenconsulent zijn ondertussen ook gesprekken geweest voor eventuele subsidieaanvraag voor het komende jaar. De gemeente Cuijk heeft Harrie Beijk opdracht gegeven om een bestek hiervoor

te schrijven. De molen heeft vrijwel iedere weekend gedraaid, onder leiding van beide molenaars, Johan Reijnders en Stefan Willems. Afgelopen periode hebben we ook vele groepen mogen ontvangen op de molen, o.a. uit de zustergemeente van Cuijk, het Engelse Maldon. In het weekend van 13 en 14 juli is de molen het hele weekend geopend van 11.00 - 16.00 uur. Drie Cuijkse keramiekkunstenaressen houden een expositie van hun gemaakte creaties in de molen. Ook zal er dit weekend een schilderes haar vervaardigde schilderijen tentoonstellen.

Stefan Willems en Johan Reijnders

De Bergzicht te Gassel

Op onze molen waren dit voorjaar de proefexamens. De vier kandidaten hebben flink geoefend en zijn allemaal geslaagd.
De bliksemafleider is gecontroleerd door iemand van de vrijwillige molenaarsvereniging. Hiervan is een rapport opgemaakt. In dit rapport staat een advies over punten die verbeterd moeten worden. Hiermee zijn we aan de slag gegaan.

Jos van der Heyden

De Reus te Gennep

Is de Reus gekrompen?
De oude potroede is verwijderd en op enkele herinneringsfragmenten na afgevoerd. De Reus is voorzien van een nieuwe buitenroede bestaande uit twee delen die bij de molen aan elkaar geschroefd zijn. De roede bestaat uit twee stukken omdat er geen dompelbad is waar de complete roede in past en dat is nodig om niet krom te trekken.
De nieuwe roede is 27 meter lang. Dat is 7 cm korter dan zijn voorganger, de potroede. Dit is nodig om te voorkomen dat de tegels op het woonhuis geraakt worden. De tegels zijn na isolatie van het dak wat hoger komen te liggen.
De windborden op de nieuwe roede staan wat schuiner waardoor de molen sneller aantrekt. Het wiekenkruis is nog wel wanwichtig, de oude roede is eenzijdig te licht. Hier zullen we de komende tijd aan gaan werken.

Coby Weerts

De Gerarda te Heijen

De Gerarda draait nog steeds haar rondjes, alles werkt zoals het moet. Het halslager (pokhout) is weer één geheel, de scheur is met behulp van draadeinden gedicht en de roeden zitten netjes verpakt in rubber in de askop. De elektra is weer in orde en er komen steeds meer leerlingen. Sommigen zijn er niet vaak en anderen juist heel vaak.
Met koningsdag had ik nog gedraaid, en toen ik daarna de roede vastgelegd had en de bliksemafleiderkabel netjes legde, brak deze aan de klem af. Volledig van binnen doorgerot doordat er altijd water in de isolatie liep vanaf de roedeklem. Ik heb het hele slechte stuk (ongeveer 3 meter) er tussenuit gehaald en het restant opnieuw aan de klem gezet en er een krimpkous omheen gedaan; hopelijk houdt dit weer een tijd, want de kabel kan niet nogmaals worden ingekort.
Het was maar goed dat we met molendag open waren, al was het alleen maar om volledig verkleumde mountainbikers met wat koffie weer enigszins levend

De nieuwe deelbare roede van molen "De Reus"

te krijgen! Het is wel ooit drukker geweest.
De volgende klus is een veiligere afzetting voor het gevlucht maken.

Frans Rademakers

De Lindense molen te Katwijk

Samen met Rob is de bascule gerepareerd en opnieuw geconserveerd. Verder zijn er geen schokkende dingen gebeurd en draaien we regelmatig onze rondjes.

Peter Simons

De Maasmolen te Nederasselt

Wat de Maasmolen betreft is er weinig te melden. De nationale molendag viel letterlijk een beetje in het water. Er stond een aardige wind, doch de regen zorgde ervoor dat er, tot halverwege de middag, geen enkele bezoeker te melden was. Toen het 's middags droog werd, werden we alsnog verrast door 15 bezoekers. Een team van de heemkundevereniging uit Nederasselt heeft ons gevraagd om samen te werken, en alle monumenten en de geschiedenis van Overasselt en Nederasselt in kaart te brengen en op 15 september een speciale monumentendag te organiseren. Een goed initiatief, onder voorwaarde dat wij op tweede paasdag 2014 een regionale molendag willen organiseren, waarbij we ook op hun inzet kunnen rekenen. Verder zijn Frans en ik op korte vakantie geweest en heeft de Maasmolen afgelopen periode weinig draaiuren gemaakt.

Rob Snel

De Vooruitgang te Oeffelt

In Oeffelt zijn in opleiding: Pieter Aarts (Boxmeer), Martijn van Hulsbeek (Wanroij), Sonja Middelink (Boxmeer), Klaus van Elsbergen (Kalkar). Harm van Es is 22 april geslaagd voor het examen, afgenomen op "de Bijenkorf" te Gemert en gaat in Beugen draaien.

De wc is opgemetseld en betegeld, deuren en een glazen wand zijn geplaatst. De ruimte is gestukadoord. De invaart is aan de bovenkant voorzien van een waterdichte asfaltlaag en er is extra grond opgebracht. De wc is met een pomp aangesloten op de pulsput. De keuken wordt nog verder afgewerkt. De leerlingen gaan het houtwerk schilderen. Er wordt hard gewerkt door Oeffeltse vrijwilligers, W. Lamers en H. Hegmans.

De stenen van het boerengemaal zijn gebild. Het boerengemaal zit weer in elkaar. Poelies en riem worden gemonteerd. De aandrijving wordt nog ingeregeld. Robbert Hoffman en Rob Snel zijn er hard mee bezig onder leiding van Theo van Bergen. Zo mogelijk wordt het boerengemaal binnenkort getest.

Een werkgroep is bezig met de organisatie van het eeuwfeest van molen "de Vooruitgang".
Dit zal op 7 en 8 september gevierd worden.

De baansteen heeft barsten. Dit is gemeld aan de Stichting en gemeente.

John Houben

De Korenbloem en watermolen te Oploo

De examens van 5 mei hebben twee nieuwe geslaagde molenaars opgeleverd. Eén voor het windmolengetuigschrift en één voor de watermolen. De helaas afgewezen kandidaat had tijdens het oefenen een heel goede indruk achtergelaten. Maar tijdens het examen stapelde hij de ene fout op de andere. Dat de examinatoren hem nog op zijn gemak trachtten te stellen, mocht niet meer baten.
Wij hadden de eer het gezelschap te voorzien van twee uitstekende molens en een prima catering.

De steenzolder van de watermolen is opgeruimd en nu staat er de Röber Getreidereinigung uit de windmolen. Met Tôntjesdag wordt deze zolder omgetoverd tot een sfeervolle vertelruimte, waarin Klaas Vaak zijn slaapzandverhaaltjes zal vertellen. Tôntjesdag is zondag 30 juni met het thema "zand". Iedereen is welkom op dit gratis toegankelijke evenement.

Door het uitstellen van werkzaamheden van het waterschap zijn de molenbeek en molenkolk behoorlijk vervuild met slib en dat belemmert het functioneren van de molen op den duur.
Sabine komt nu regelmatig op de molens meehelpen en wil zich graag verder bekwamen in het korenmolenaarsvak.
De vervanging van het wiekenkruis Korenbloem staat even op een laag pitje omdat we nog de prioriteiten aan het bekijken zijn.

De molendag Land van Cuijk op Tweede Paasdag was zeer druk bezocht en de hulp van Rob en Petro was meer dan welkom. Rob is meteen verliefd geworden op een klein maalstoeltje en dat is nu verhuisd naar de molen van Katwijk.
Op Nationale Molendag hadden we, ondanks het wat mindere weer, behoorlijk wat bezoekers.
Regelmatig zijn er excursies en de zakjes speltmeel vinden gretig aftrek.

Jan van Riet

De Bovenste Plasmolen te Plasmolen

Na de jaarlijkse winterstop draait de Bovenste Plasmolen alweer het 14e seizoen sinds de restauratie van de molen. Tijdens de eerste draaidag bleek het waterrad 'muurvast' in de ark te zitten. Doordat de overloop van het Molendalswater niet goed meer werkt, stroomt al het water onder het rad door, hiermee ook het hout dat in het water drijft. Dit hout zat klem tussen de bodem van de ark en de onderkant van het waterrad en zorgde ervoor dat de molen niet wilde draaien. Met vereende krachten konden we het rad los krijgen. Er is nog wat achterstallig onderhoud weg te werken aan de waterlopen; de deksel van het de sluis van het Groene Water vertoont een groot gat, dit hebben we tijdelijk dicht gemaakt met een houten plank, om ongelukken te voorkomen. Ook de schuif zelf lekt dusdanig dat het Groene Water niet meer op peil blijft. Tevens is het metselwerk op de hoogte van de waterlijn aan een herstelbeurt toe. Met Natuurmonumenten, eigenaar van de waterlopen en sluiswerken is afgestemd dat medio september het geheel wordt hersteld. Voor het verrichten van deze werkzaamheden moet het peil van het Groene Water tijdelijk flink verlaagd worden. Om te voorkomen dat de jonge kikkers en andere amfibieën hierdoor in problemen kunnen komen, is bewust gekozen voor een datum later in het seizoen. Tijdens een van de reguliere draaidagen hebben we bezoek gehad van een groep molenaars, die traditionaal hun korenmolenaarscursus afsluiten met een bezoek aan de molensteenmakerij van Hans Titulaer en een bezoek aan de Bovenste Plasmolen. Momenteel loopt Coby Weerts stage op de Bovenste Plasmolen, i.v.m. haar opleiding tot watermolenaar. We wensen Coby veel succes met haar opleiding.

Peter Pouwels

De Luctor et Emergo te Rijkevoort

Dit jaar hebben we weer een klein groepje communicantjes van de basisschool uit Landhorst mogen ontvangen.

Inmiddels is het broedseizoen met het schoonharken van het Engels kruiwerk weer begonnen. Dit wederom iets beter dichtgemaakt. Ook de regionale molendag was bij ons zoals bij allen een daverend succes met ruim 110 bezoekers. Frans Rademakers verleende nog even assistentie bij het verplaatsen van onze vitrinekast naar de graanopslagzolder voordat hij als correspondent voor ons blaadje de molens rondging. Het verplaatsen van de kast was nodig omdat we sinds kort een elektrische maalstoel aangeschaft hebben, die op de plek van de kast komt te staan. Het koppeltje komt uit België met wolfjes van 70 cm gemaakt door Van Vught uit Aarle-Rixel. Om het te installeren hebben we inmiddels een krachtaansluiting in de molen gerealiseerd. Het gemaaltje is opgesteld, lopend gemaakt en uitgeprobeerd of alles werkt. Dat viel niet tegen. De steen moet nog nagekeken worden en we moeten nog iets verzinnen voor een takelinrichting om de steen te lichten. Ook moet er een bordesje gemaakt worden over de aandrijfriem als bescherming en om goed bij de kaar te kunnen. Voorlopig hoeven we ons niet te vervelen.

Paul heeft sinds kort een paar verkooppunten van meel opgestart, nl. pannenkoeken- en kruidkoekmeel. Eén bij de plaatselijke Attent, een bij 't Molenhuys en een in de molen, als we geopend zijn.
Petro Boon komt bij ons draaien. Omdat hij alleen zaterdags kan, gaan wij vanaf heden zaterdagmiddag draaien in plaats van zondagmorgen. Een van zijn eerste klusjes was helpen bij het weer vastzetten van het rolletje van het vangtouw/ketting tussen de roosterhouten in de kap.

Tijdens de kroning van Koning Willem-Alexander de molen in de vreugd gezet en nog wat gedraaid.
Via het Boxmeers Vocaal kregen we een groep van 40 zangers voor een bezoek op de molen. Tijdens de nationale molendag viel het aantal bezoekers (25) tegen, naar ik begrepen heb ook op de andere molens. Wij konden alleen de zaterdag en hebben nog wat gemalen. De buurman Jos Vesters, al jaren lid van onze vereniging, heeft zich inmiddels aangemeld voor de opleiding tot vrijwillige molenaar. Beide mutaties in de personele bezetting zijn inmiddels aan de stichting Molens gemeente Boxmeer doorgegeven. Jos krijgt voorlopig zijn eerste lessen op dinsdag. Opzeilen van 12.30 tot 13.30 en afzeilen van 16.00 tot 16.30 onder zijn lunchpauze en na het werk. Ook 's zaterdag wil hij wel, maar als het terras vol zit moet hij daar assisteren.
Jolanda, zijn vrouw en de uitbaatster van 't Molen-

De maalstoel in de Rijkevoortse molen

huys, had een prijs gewonnen bij Hanos, een groothandel in horeca-artikelen. Die prijs werd uitgereikt op 16 mei, precies het eenjarig bestaan van hun brasserie, door keukencoryfee Herman den Blijker. Wij luisterden het feest ook op, door de molen in de vlaggetjes te zetten. In de invaart was het resultaat te zien van een kleurwedstrijd door de Rijkevoortse jeugd. Herman met zijn sigaar signeerde boeken en reikte de prijzen uit. Hij bezocht ook nog even de molen.
Inmiddels hebben we de lentekermis in het dorp ook weer achter de rug.
Tijdens het draaien vielen er stukken hout van het gevlucht naar beneden, nader onderzoek wees uit dat het verrotte wiggen waren van de windborden. Toen Jos melde dat ook nog het korte halstouw van een van de zeilen de geest had gegeven, hebben we de eerstvolgende keer deze zaken vervangen.
We besluiten met de midzomeractiviteit "Koren op de molen" dat vanwege het echte warme weer een succes werd, zeker voor de uitbaatster. Wij de mulders hielden er een flesje wijn aan over.

Mari Goossens

De Heimolen te Sint-Hubert

Tweede Paasdag de lokale molendag, tjonge, tjonge wat was het druk, dit hebben we nog nooit meegemaakt (+/- 400 bezoekers). Voor de molen stonden historische tractoren opgesteld en in de molen waren op alle zolders schilderijen te bekijken. Voor de inwendige mens heeft Ine ongeveer 400 pannenkoeken gebakken die gretig aftrek vonden. We hebben veel complimenten gekregen voor de geweldige sfeer in de Heimolen. Daar doe je het dan toch ook voor.
In Molenvriend no. 81 hebben we al melding gemaakt over het vochtprobleem in de Heimolen. Nu is onlangs onder aanvoering van Harry Beijk tezamen met de voeger, Gerard Troost en de gemeente Mill dit probleem bekeken. Hun conclusie was dat het voegwerk ok is en het vochtdoorslagprobleem vooral gezocht moet worden in het reinigen van de muur tijdens het voegen. Dit is dan wel onder lage druk met stoom gebeurd, maar alle steenporiën gaan dan open staan. Dit moet in de loop der jaren weer dichttrekken? Ander probleem is dat de muur niet kan ademen doordat er in het verleden aan de binnenkant een cementpapje tegen de muur gesmeerd is. Dit sluit de muur aan de binnenkant af en drukt het vocht naar beneden, waardoor het toch ergens uit de muur komt. Er werd dan ook voorgesteld om de hele muur aan de binnenkant kaal te maken. De molenaars hebben nu een klein stukje op de meelzolder aan de regenkant van deze cementlaag ontdaan. Nu maar afwachten of dit een goed effect heeft op de muur.
Dan is er laatst ook een bezoek geweest van de bliksemafleidercontroleur van het Gilde. Deze heeft een controle uitgevoerd en het systeem is redelijk in orde op een paar kleine punten na (o.a. de doorverbinding van de roedes in de askop moet massief zijn i.p.v. flexibele kabel). Dit zal dan ook aangepakt worden.
We zijn ook op zoek naar een extra molenaar, Harry Daverveld wil graag een stapje terug gaan doen en extra mankracht is gewenst. Dus wie zich aangesproken voelt kom een keer met ons praten. Fijne zomer toegewenst.

Walter Cornelissen

De Rust na Arbeid te Ven-Zelderheide

Op de "Rust na Arbeid" gaat alles goed, geen bijzonderheden. Wij zijn begonnen met het eerste overleg ter voorbereiding van het volgende grote molenfeest (dat iedere vijf jaar gehouden wordt) in 2014.

Ludger Pauls

De Hamse Molen te Wanroij

Van een in zuidwestelijke richting te bouwen fabriek hebben we niets meer gehoord.
We hebben een offerte binnen van Beijk voor het aanbrengen van Van Bussel op het gevlucht, maar door ziekte van een ambtenaar ligt het momenteel stil. Ons gevlucht is erg slecht aan het worden, dus er is wel snelheid geboden.

Jan Selten

Molenbezoek in de regio

Ronde stenen bergmolen “Nooitgedacht” te Afferden
Openingstijden: vrijdagmiddag 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harrie Beijk; Harry Kaak en Frank Heeren
Telefoonnummer(s): resp. 0485-531910 en 0485-516619

Ronde stenen bergmolen “Martinus” te Beugen
Openingstijden: zaterdagmorgen van 9:30 tot 13:00 uur
Molenaar(s): Harm van Es, Ben Verheijen en Marko Sturm
Telefoonnummer(s): resp. 0485-578613 0485-313100 en 0485-573616

Ronde stenen bergmolen “Jan van Cuijk” te Cuijk
Openingstijden: zaterdag 9:30 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Stefan Willems
Telefoonnummer(s): 0485-318028

Achtkante bergmolen “Bergzicht” te Gassel
Openingstijden: donderdag van 10:00 tot 15:00 uur
Molenaar(s): Jan van Haren en Jos van der Heyden
Telefoonnummer(s): 0485-516619 en 06-19499455

Ronde stenen bergmolen “De Reus” te Gennep
Openingstijden: woensdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harry Kaak en Jan Coopmans
Telefoonnummer(s): resp. 0485-516619 en 0485-511760

Zeskante bergmolen “Mariamolen” te Haps
Openingstijden: zaterdag- of zondagmiddag van 15:00 tot 18:00 uur
Molenaar(s): Don Werts; Robbert en Sytske Verkerk
Telefoonnummer(s): resp. 0485-322460 en 0485-313647

Achtkante bergmolen “Gerarda” te Heijen
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harry Kaak en Frans Rademakers
Telefoonnummer(s): 0485-516619

Ronde stenen grondzeiler “Joannusmolen” te Heumen
Openingstijden: alleen op afspraak
Molenaar(s): Wim Thönissen
E-mail: info@joannusmolen.nl

Achtkante stellingmolen te Linden / Katwijk
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:30 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Peter Simons en Rob Snel
Telefoonnummer(s): resp. 0485-313673 en 024-3582526

Ronde stenen bergmolen “De Korenbloem” te Mill
Openingstijden: niet geopend voor bezoek (in restauratie)
Molenaar(s): geen

Standerdmolen “Maasmolen” te Nederasselt
Openingstijden: zaterdagmiddag van 12:00 tot 17:00 uur
dinsdagmorgen van 9:00 tot 12:00 uur
Molenaar(s): Frans Heessen en Rob Snel
Telefoonnummer(s): resp. 024-6961217 en 024-3582526

Ronde stenen bergmolen “De Vooruitgang” te Oeffelt
Openingstijden: zaterdagmorgen van 10:00 tot 13:00 uur (winter) of 9:00 tot 12:00 uur (zomer)
Molenaar(s): Theo van Bergen en John Houben
Telefoonnummer(s): resp. 0485-361718 en 0485-320994

Standerdmolen “De Korenbloem” te Oploo
Watermolen te Oploo
Openingstijden: zaterdagmorgen van 09:00 tot 12:00 uur
Molenaar(s): Jan van Riet
Telefoonnummer(s): 0485-383551

“De Bovenste Plasmolen” te Plasmolen
Openingstijden: iedere tweede zondag van de maand van 11:00 tot 16:00 uur (van mei tot en met oktober)
Molenaar(s): Karel Siebers en Peter Pouwels
Telefoonnummer(s): resp. 024-6963357 en 024-3974266

Ronde stenen stellingmolen “Luctor et Emergo” te Rijkevoort
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Mari Goossens, Paul Verheijen en Petro Boon
Telefoonnummer(s): 0485-573815

Ronde stenen bergmolen “De Heimolen” te Sint-Hubert
Openingstijden: zaterdagmiddag van 14:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Harry Daverveld en Walter Cornelissen
Telefoonnummer(s): 0485-453353 en 0485-478818

Ronde stenen bergmolen “Rust na Arbeid” te Ven-Zelderheide
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Ludger Pauls
Telefoonnummer(s): 0485-515789

Standerdmolen “De Hamse Molen” te Wanroij
Openingstijden: zaterdag van 10:00 tot 14:00 uur
Molenaar(s): Jan Selten en Jos Verberk
Telefoonnummer(s): resp. 0485-452587 en 0485-578243

N.B. De openingstijden zijn slechts een indicatie. In sommige gevallen is/zijn de molenaar(s) niet of op een ander tijdstip aanwezig. Wilt u zeker zijn van een bezoek aan de molen, dan adviseren wij u telefonisch contact op te nemen met de desbetreffende molenaar(s).

www.boladviseurs.nl

bol

- Accountancy
- Fiscaal
- Juridisch
- Corporate Finance
- Internationaal
- HRM

BEIJK

molenmakers

boutrestaurateurs

Beijk Molenbouw BV
Rimpelt 15a, 5851 EK AFFERDEN
tel. 0485-531910, fax 0485-532305
www.beijk.biz

MOLENSTEENMAKERIJ

HANS TITULAER

voorheen
HEINRICH VAN HEES

Voor de beste kunstmaalstenen als ook blauwe basaltlavamaalstenen.
Tevens wrijfstenen, kweernen (romeins model)
demonstratiestenen (doorsnede: 10, 15 of 20 cm.)
en huishoudmolens.
Zeer snel en vakkundig scherpen van uw molenstenen en
maaltechnische adviezen.
www.molenstenen.nl
Werkplaats: Rijksweg 146 6586 AB Plasmolen, Nederland
Telefoon: 024-696 36 54 / Fax: 024-696 36 57
GSM: 0653667686 / E-mail: molensteenmakerij@planet.nl

Als je vooruit wilt in de veehouderij, kom dan eens met Hendrix praten.

Natuurlijk moet uw voerleverancier verstand hebben van voer. Maar hij moet ook met verstand van zaken kunnen meepraten over huisvesting, gezondheid, bedrijfsontwikkeling en milieu. Want uw bedrijfsresultaten hangen van veel meer af dan van voer alleen.
De Legpluimveegroep durft verder te kijken dan het voer dat zij leveren. Zij hebben een praktische kijk op hoe je een boerenbedrijf gezond kunt houden, nu én in de toekomst. Dat wordt des te belangrijker nu het er steeds meer om draait om de kosten te beheersen.

Hendrix

Legpluimveegroep
Hoofdstraat 4
6598 AD Heijen
telefoon 0485-490777

a nutreco company

Powered by HAVENS Since 1845

Voor ieder dier het juiste voer!
www.havens.nl

Meer informatie?
Tel.: (0478) 638 238
info@havens.nl